

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Om lærlinge).

Fremsat den 12. januar 1972 af *arbejdsministeren*.

§ 1.

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jfr. lovbekendtgørelse nr. 251 af 6. juni 1967, affattes § 4, stk. 1, litra b, således:

„b) lærlinge med lærekontrakt efter lærlingelovens § 1,“.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. april 1972.

Stk. 2. I det omfang der for tiden forud

for lovens ikrafttræden er indbetalt bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension for lærlinge med lærekontrakt, der ikke var omfattet af lærlingelovens § 1, medregnes sådanne bidrag ved anciennitetsberegningen efter § 8 i loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Bidrag indbetalt i tiden 12. maj 1971—31. marts 1972 tilbagebetales dog, såfremt arbejdsgiveren eller lærlingen anmoder herom, og medregnes i så fald ikke ved anciennitetsberegningen.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lov nr. 46 af 7. marts 1964 om Arbejdsmarkedets Tillægspension (Folketingstidende 1963-64, sp. 1820, 1989, 3315 og 3418; tillæg A, sp. 573; tillæg B, sp. 269 og 373; tillæg C, sp. 197) som ændret ved lov nr. 180 af 26. maj 1965 (Folketingstidende 1964-65, sp. 3485; 3874, 4939 og 5010; tillæg A, sp. 2153; tillæg B, sp. 545; tillæg C, sp. 457) er senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 251 af 6. juni 1967.

Lovforslaget tager i første række sigte på en tydeliggørelse af bestemmelsen i lovens § 4, stk. 1, litra b (opr. litra c), hvorefter lærlinge på lærekontrakt er undtaget fra medlemskab i Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Efter bestemmelsens forarbejder (Folketingstidende 1963-64, Tillæg A, spalte 595) omfatter bestemmelsen alene lærlinge, for hvilke der efter § 1 i lov nr. 261 af 2. oktober 1956 om lærlingeforhold er pligt til at oprette skriftlig lærekontrakt. Derimod omfatter bestemmelsen ikke de læreforhold, der indgås med personer over 18 år, og som ikke er en fortsættelse af et inden den ansattes 18. år indgået læreforhold, jfr. lærlingelovens § 30.

Arbejdsmin. 1. kt. j. nr. 19-80-54-71.

Om baggrunden for bestemmelsen peges der i forarbejderne på, at de pågældende lærlinge udgør en bestemt afgrænset gruppe, der bør behandles ensartet, uanset om lærlingen er over eller under 18 år, og at hele gruppen derfor bør være undtaget på grund af deres forholdsvis ringe evne til at påtage sig økonomiske byrder i læretiden.

I overensstemmelse hermed har bestemmelsen siden tillægspensionsordningens ikrafttræden den 1. april 1964 været administreret således, at kun lærlinge med lærekontrakt efter lærlingelovens § 1 har været undtaget fra medlemskab, medens der har været bidragspligt for lærlinge, hvis læreforhold er omfattet af lærlingelovens § 30.

I en den 12. maj 1971 afsagt dom (UFR 1971, side 456) har højesteret statueret, at bestemmelsen efter sin ordlyd alene kan forstås således, at alle lærlinge, med hvem der er oprettet lærekontrakt — således også lærlinge med lærekontrakt efter lærlingelovens § 30 — er undtaget fra loven.

I skrivelse af 20. september 1971 har bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension peget på en række økonomiske og praktisk-administrative kon-

sekvenser af højesterets dom og henstillet, at der fremsættes lovforslag med det sigte at opretholde den hidtil praktiserede forståelse af bestemmelsen.

I tiden mellem tillægspensionsordningens ikrafttræden og højesterets dom er der til Arbejdsmarkedets Tillægspension indbetalt bidrag for skønsmæssigt 40.000 lærlinge med lærekontrakt efter lærlingelovens § 30 til et samlet beløb på ca. 30 mill. kr.

Højesterets dom indebærer, at de indbetalte bidrag, der efter gældende ret ikke kan forlanges tilbagebetalt, går tabt derved, at de ikke vil kunne medregnes ved opgørelsen af de pågældende medlemmers anciennitet. Dette forhold må antages at være af ikke uvæsentlig betydning, navnlig for kvindelige medlemmer, bl. a. på baggrund af den hyppige forekomst af deltidsarbejde for den kvindelige arbejdskraft.

Endvidere indebærer dommen, at tillægspensionsordningen undrages bidrag, der efter gældende sats er andrager 4 mill. kr. årlig, og 7 mill. kr. årlig efter den med virkning fra den 1. oktober 1972 vedtagne forhøjelse af bidraget.

Hertil kommer, at der i en række overenskomster på arbejdsmarkedet, herunder inden for jern- og metalindustriens område, er medtaget bestemmelser om pligtigt medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension for lærlinge med lærekontrakt efter lærlingelovens § 30.

På denne baggrund har regeringen anset det for rigtigt at stille forslag om, at bestemmelsen ændres, således at ordlyden kommer i overensstemmelse med det, der var tilsigtet ved lovens gennemførelse.

Med det sigte at tilvejebringe lovmæssigt grundlag for opretholdelse af de pågældendes medlemskab i tiden indtil lovændringens ikrafttræden er der i lovforslaget medtaget en bestemmelse, hvorefter

bidrag, der er indbetalt for tiden forud for ændringslovens ikrafttræden anses for bidrag omfattet af loven. For så vidt angår bidrag indbetalt i tiden mellem højesterets dom og lovændringen indeholder forslaget dog en bestemmelse om adgang for arbejdsgiveren eller lønmodtageren til at søge sådanne bidrag tilbagebetalt.

Der kan ikke forventes merudgifter ved den foreslåede ændring.

I et bilag til lovforslaget er den gældende regel og ændringen heri opstillet som paralleltjekster.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Ved forslaget opretholdes for tiden efter den 1. april 1972 den indtil højesterets dom af 12. maj 1971 praktiserede forståelse af bestemmelsen i § 4, stk. 1, litra b. Om begrundelsen for den foreslåede ændring henvises til de almindelige bemærkninger.

Til § 2.

Forslaget i *stk. 2, 1. pkt.*, tager sigte på at tilvejebringe lovmæssigt grundlag for opretholdelse af medlemskab for den gruppe af lærlinge, der som følge af højesterets dom den 12. maj 1971 er blevet undtaget fra ordningen. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Efter forslaget i *stk. 2, 2. pkt.*, vil bidrag til tillægspensionsordningen, der er indbetalt i tiden mellem højesterets dom den 12. maj 1971 og ændringslovens ikrafttræden kunne kræves tilbagebetalt af arbejdsgiveren eller lønmodtageren. Forslaget må ses på baggrund af det ønskelige i, at lovgivning på et område som det foreliggende, ikke tillægges tilbagevirkende gyldighed.

I dette bilag opføres i venstre spalte den i lovforslaget nævnte bestemmelse i den nugældende formulering, medens den foreslåede ændring opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 4. Undtaget fra medlemskab i Arbejdsmarkedets Tillægspension er:

- a) lønmodtagere, der er født den 28. februar 1898 eller tidligere;
- b) lærlinge på lærekontrakt;
- c) lønmodtagere med en ugentlig arbejdstid hos samme arbejdsgiver under 15 timer eller — såfremt de er månedslønnede — med en månedlig arbejdstid hos samme arbejdsgiver under 65 timer, jfr. dog § 2, stk. 3;
- d) lønmodtagere, hvis arbejdstid ikke kendes, såfremt den ugentlige eller månedlige indtægt hos samme arbejdsgiver udgør et beløb, der ligger under 15 henholdsvis 65 gange den gennemsnitlige timeløn for ikke-faglærte mandlige, respektive kvindelige, arbejdere i hele landet (incl. dyrtidstillæg, men bortset fra alle andre tillæg) som offentliggjort af det statistiske departement hvert år for april kvartal.

Forslaget.

§ 4, stk. 1, litra b, affattes således:
„b) lærlinge med lærekontrakt efter lærlinge-
lovens § 1,“.